

Z a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 48. Zettortdeenâ zotâ November 1844.

Sihda wehweris un winna faiminsch.

(Stattees Nr. 47. Veigums.)

Zai paschâ azzumirkli winsch atreebigus negantus smeeklus isdsirdeja. Winsch sithrs fâ abra probâ zaur restes lohdsinu stattijs laukâ un bekkera gaspaschai blakkam tas sawu paschu laulatu draudseni, kas ar to brangumâ un spohdrumâ bija dsihwojusi, eeraudsijs, winsch zerreja, fa ta tam taggad behdâs arridsan ustizziga un lihdsjeetiga palifs.

„Woi tu tas effi?“ ta pilnâ rihklê eebfahwâhs; „woi schis netihrs nosimehrechts wihrs irr Komru, kas teem semmes fehnincein un leeleem fungem bija lihdsinajams? Al wehweriti, kas nu wairis warr tawus nelaines pinneklus atraisht wakkam!“

„Ne atstahj manni,“ winsch raubadams luhdse, „ne atstahj manni eefsch mannam behdahn! Al manna Alledina, es mannu mantu pee tawahm kahjahm nolifku, ak kaut manna galwina wehl weenreis pee tawâs firsninas warretu duffeht!“

„Ne muhscham, ne muhscham!“ ta atbildeja. „Kur irr tawâs afmina bikkeris? Nahz, nahz, mans mihlais, leez atkal selta leetum libt. Tu ne effi wairis glahbjams! Al Deewâs, ak Deewâs, zil lohti irr winna azzis eegrimumuschas! Kahds nejauks un bahls wianna gihmis irr walizzis! Kâ breefmigi winsch no ta mikla plahna irr nosimehrechts!“ — Wehz to abbi wihri daschadas smeeklu wallodâs dsirdeja no saweem wehrgeem un no teem, kas zittkohrt pee winnu galdeem bija sehbejuschi, ehdufschi un dschruschi. Nefas naw til spehzigis, zetâs firdis falauft un dumpineekus falihdsinahrt, fâ leelas behdas un leela nelaine; abbi wihri wehl masu bribtinu nolaiduschees sehdeja un kaisija pelnus us sawahm galwahm; tab

wuens obtru laipnigi un mihligi ueluhfoja, fehrahs ap fakleem un raubaja.

Pa to staryu wiffi mehditaji no zeeuma lohdsina bija aisgahjuschi prohjam. Wakkara frehsta tohs tai flussâ zeeumâ lihds ar farkaneem schlibbeem saules starreem, kas us nopellejuswahm miklahm seenahm kritte, apfweizinja. Tee sawas mahjas atgabdjahs un runnaja: „Al, zil jauki tur taggad saule sawâ gohdbâ noet.“

„Al firdschebligais swehtais praweets!“ wehweris luhdse, „lauj mannim wehl weenreis mannas mihlas seewinas un mannu mihlu behrninu waidsinus redseht. Salki, bekkeriti, woi wianna ne bija mihliga, tibra un kohpiga seewina? Al manni firdsmihli behrnini, fâ besdeewigi un fleppeni es juhs esmu atstahjis!“

„Komru, mans mihlais draugs!“ ohtrs atbildeja, „ak kaut es wehl weenreis no tahs balstas maises, kas manâ krahni buhtu zeypuffi, warretu dabbuht ehst, ta tad mannu dwehfeli lohti atspirdsinatu; tu jaw effi daudsfahrt no tahs ehdis, falki wehwer, woi ta ne bija lohti smeekfiga?“

„Ta bija ittin tabda, fâ tas Manna, kas Israëla behrneem tuknesi no debbesim kritte,“ wehweris dsikli nopuhfdamees atbildeja. „Tu redsi, manni kohschi swahrki irr gabbalâs sa-plehsti, no teem tas sinalkais siths irr breefmigi nosimehrechts, un tatschu tee sithda audekli, ko scheitan ausch, wehl naw til labbi, fâ tee manneji, ko es esmu audis. Woi tu arridsan ne effi kahdus swahrkus no manna sithda audekla wal-kajis? Al zil lohti manna firds leppojahs, kad tu ar manneem aufteem swahrkeem pa eelu garram gabji, un kad laudis, kas tawus swahrkus redseja, tohs apbrihnoja!“

„Arridsan manna ustizziga mihla seewina tawu darbu ar leelu preeku ueluhfoja un to slaweja,“ winna draugs atbildeja. „Komru, es isgahju-

schâ nakti sapni pee mannas krahsns un manná maies pahrdohdamâ istabâ atraddohs; ta no pirzejeem bija pilna, wiffi ar kahribu isfalkufchi gaidija, un weens ohtru jautaja: „Kur irr Allis, muhsu labbais bekeris?“ Wamma mihla seewina stahweja pee krahsns muttes un gauſchi pehz mannis raudaja. — Al Deews apſchehlojees, pahrwedd manni atkal ſweifu un weffelu mannas mahjas, es tewi gribbu flaweht un tawu rohku ſtuhpsihht, jo tu effi manni paſeminojis!“

„Vateeff, ſwehtita lai irr ta robka, kas muhs irr paſeminojusi!“ Komru ar mihligu balſi atbildeja. „Wehs tamehr pehz mantas un baggatabas kahrojamees un luhdsam, kamehr mums muhsu meesa un dwehſele panihke. Wiaſch muhsu luhgschanu paſlauſija un mums to dewe. Bekkeriti, woi lahſti ar to ne nahze lihds? Woi ſchee melni mubri un dselſu reſtes, woi ſchee breeſmigi neganti zeetsirdigi laudis, un tad beidsiht tas breeſmigs gals, kas us mums gaida, ja guberneeris wirfrohku dabbu, woi tee naw mums par lahſteem un ſohdibu? Al manna mihla ſeewina, woi mannim ſowu muhschu tewis wairs ne buhs redſeht? Israels, tas nahwes engelis, jaw irr turwu klahu, jo es jaw to ſohbina ſkannu dsirſchu. Tai nakti, kad es no mannam mahjahm, kâ no karra eenaidneeka behdsu, tad mans jaunakais behrniaſch pee ſawas mahtes kruhtim gulleja; winna kupli mattini to kâ kahds juintiaſch apſedſe; mahtes kohſchas tumſchas azzis drihs us tehwu un drihs us to eemiggufchu behrninu fritte, un winnas luhvas ſwehtifchanas wahrduſ ſazzija.“ Beidsiht wiſch is dsittas ſirds weetinas ſawus grehluſ noſcheblodams ſazzija: „Ne lahdi manni, mihla atſtahta laulata draudſene, un ne lahdi mannus mihluſ behrninus!“

Tai azzumirkli zeetuma durwis tiffe atſlehgtas, un ar warrenu brakſchkeſchanu atgruhſtas wallâ. Guberneeris teem apſtahjahs preeſſchâ ar diweem ſaldateem, kam plifki ſohbini bija rohkâs. Wiaſch nahze teem keisera pawehleſchanu paſluddinaht, ka teem winnu burwibas dehl nahwes teefa irr noſpreekta. Wiaſch ſazzija: „Zuhsu nedarbi pee goisnas irr nahkufchi;

bet es par junns gribbu apſchehlotees un juhs no zeetuma palaiſt wallâ. Steidsatees us juhras ohtru, tur irr fuggis, kas patlabban gribb us juhsu mahjahm braukt, un juhs warreet ar to lihdsi mahjas eet.“

Ar leelu preeku tee guberneerim pateifdami pee kahjahm fritte. Tee neweenu azzumirkli ilgaki wairs ne kawejahs, un kauftſchu arri wehl naktſ bija, tad tatschu-tee to zeetumu ar lihgsinu prahtu atſtahje un ſtaigaja ſawu zeltu. Waktſ ſaldati tohs ar knaſcheem ſohleem zaur pilſata eelahm lihds fuggaem pawaddija. Pehz trihs deenas braukuma tee ſawus juhras kraſtus, ſawu pilſatu, ſawas pillis un baſnizas ais augſteem juhras wilneem eeraudſija. Saule patlabban no-gahje, un baſnizas apſeltoti tohrni kâ ugguns atſpihdeja. Pehz maſa brihtina tee ſawas ſee-was un ſawus behrnus, kas tohs ſenn ar ſirds ilgoſchanu bija gaidijufchi, atradde.

Tif drihs, kâ rihta blaſma parahdijahs, bekeris atkal pee ſawas krahsns stahweja un maift zeppe, un wehweris preezigs ſawas ſtellâs fehdeja un ſihda audekli aude. Nefad tohs wairs par nabbadſibu un tuſſchibu ne dsirdeja ſuhdsam, un nefad winnu ſirds pehz baggatabas un mantas ne ſlahpe.

F. W...r.

• K i r ſ a l k ſ c h i.

Ka dauds zilweki no ſalkſcheem baidahs un behg, jeb tohs noſitt, tas nu irr kâ irr, un newa dauds par launu nemnams, jo zitti no winneem irr lohti ſtahdigi tiffalbb zilwekem kâ lohpeem, un ne warroht isſekirt ir tad labbaki tahdu noſitt, kas newa ſtahdigis, ne kâ no tahda kantees eefohſt, kas irr ſtahdigis. Bet kadehl tif dauds zilweki kirſalkſchus ne eereſt un waija, ſchohs newainigus kuſtonus, kas neweenu ne aiſteek, neweenam ne ſkafde, wiſſ-wairak arrajam dauds labba darra zaur tam, ka winni no kufkaineem un knuſcheem uſturrahs un ſemni tihri? Dauds, ja winni zilweku warr isbaidiht, kas dsittas dohmâs zaur kruhmeem eedams us weenreis isdsird lappâs tſchabbinajam. Bet kam labba un ſkaidra apſinnafchana, tam

ne wajjaga parast, preeksch wisseem neekeem sa-
rautes un fã bklam sakkij isliktees. Kam
kauna apsinnaſchana un ne-neers firdi, tam nu
ſinnams ſchinni lectã ne warr ne kahdu der-
rigu padohinu doht. Deers patſ jaw tahdam
ſalka:

Tu bailosees deenã un nakti un ne uſtizzesees
dſihwoht. 5. Mohl. gr. 28, 66.

Wiſſi zilweki arri gan nu newa tiſ bailigi, un
pawaffari, kad druwãs un pſawãs warr eet,
kur wiſſur uſ daſchkohrtigu wiſſi jauna dſih-
wiba plaukſt un rahdãhſ, apſtahjãhſ daſch
prahtigſ zilwekſ kahdu azzumirkli firſalkti ee-
raudſijis, aplubko winna ſalku uſwalku, faſ
lã ſpibdigſ akmĩnſ prett ſauleſ ſpohſchumu
mirbſ, apbrihno winna lectu mudribu un pree-
zajãhſ par minna preekeem. Tad no labbahm
dohmahm apdſihwohtſ dohdãhſ wiſſch ſawu
zellu tahtoki, ohſch ſawu eewãſ-ſeedu ſarrinu
un ne warr ne buhtin deesgan iſpreezatees par
teem jaukeem ſeedu pilneem kohkeem un ſtraidida-
meem raibeem taurineem.

Deers, fa gabdaſchanã un glabbãſchanã
wiſſãſ leetas ſtahw, gabda ir par firſalkſcheem.
Tecom newa tiſ daudſ ſpehka un ſiltuma eekſch
ſewim, fa tee warretu par ſeemu uſ ſemmes
wirſu dſihwoi palikt, un winneem arri pahrtik-
ſchanãſ un paglahbãſ krumõs peetruhktu: ta-
pehſ wiſſi eeleen ſemmẽ un pahrgukt tur to
garru ſeemas laiku zeetã meegã. Beſ kalendera
un ſinnãſ dohſchanaſ uoproht wiſſi ſawu laiku.
Bet tiſko pawaffari taſ pulkſ maſu knuſchu
mohſtahſ un aſnini ar pun-puriſcheem eeſãkſ
iſplaukt, mohdina ta jauka pawaffara ſaulite
ir ſchohſ kuſtonuſ no winnu garra meega un
iſſauz tohſ no winnu ſeemas mahjokleem ahã,
kur tee jaw atrohn wiſſu ſataiſitu un gattawu,
faſ pee winnu uſturreſchanaſ un wajjadſibaſ
peederr. Wiſſi no winneem weenadi ne iſſãt-
tahſ: zitti ir dſelten-ruddi un zitti atkal ſalki.
Schee ſalkẽ wiſſewairãk dohdãhſ no meſcha ahã
ſawãſ barribaſ labbad. Tapehſ wiſſi arri ſalki
iſſãttahſ, fa winnuſ ne warr tee kullaini, faſ
winneem par barribu noſprectſi un uſ kurreem
wiſſi tiſko, no ſãhleſ iſſchãkirt. Arri ſãhrãſ,

faſ winneem atkal uſ ahdu eet, ne warr tohſ
tiſ drihſ eeraudſiht.

Uhdeni arri diwejãbi firſalkſchi, bet winnuſ
ſweſchãſ wallobãſ zittãbi noſauz. Ir taſ
wiſſſãidrakãſ akãſ zitti dibbindſ atrohnãſ,
un tãdehl newa jabihſtahſ, fa taſ uhdẽſ
zaur to irr ſamaitãhtſ jeb ſiktſ. Turpret-
tiim prahtigi akku-razzeji tahdãſ weetas ſlawe,
kur wiſſi rohnãſ. Tahdſ putniſch dſihwo
ſawã dſittã uhdẽſ iſtabã pawiffãm uſ ſawadu
wiſſi; ne redſ nekãd nedſ ſauli lezzãm nedſ no-
rectãm, winnam arri nekãſ ne teiz, kad keiſera
dſunſchanaſ deena tohp ſwinnera, un fa zeeti
irr aiſleegts, muſſu ſemmẽ kurtarbanti eeweft;
ne ſinn, woi beſ-winna patumſchãkãm mahjahm
wehl kahda tahda akka paſaulẽ rohdãhſ, jeb
winnam ta weeniga irr, un tomehr eekſch dub-
leem kuſticht winnam ſawu preeki ne truhkſt, un
mechſ ne dſirdãm itt nekãd kahdãſ leetas labbad
winnu ſubſameeſ. (Turpmãk beigumſ.)

Teeſãſ fluddinaſchanaſ.

Uſ pawehleſchãnu tahſ Keiſerikãſ Majesteetſ,
ta Natwaldineeka wiſſãſ Kreewu Walſſſ 1c. 1c. 1c.,
tohp no Kuldigãſ aprinka teeſãſ, — kad tee pehrmin-
deri to mantineeku ta nomirruſcha zittkohrtiga Brig-
geſ-Kenneſ dſmãklunga Wilhelm Vordeliuſ luhgu-
ſchi, lai ſchi teeſã wiſſuſ parradu dewejũſ un par-
radnekuſ ta nelaiſa uſãizina, — zaur ſcho wiſſi
un iſſãtri, kam pee tahſ atſãhtãſ mantãſ ta ne-
laiſa Vordeliuſ kahdãſ praſſiſchanaſ buhtu, uſãizi-
nãti, pee ſãudeſchanaſ ſawãſ teeſãſ un wiſſwehlaſ
libdſ 3otu Janwar 1845, faſ por to weenigu un
iſſlehgſchanaſ-terminu noliktſ, pee ſchihſ teeſãſ lã
wãjãdſigſ peeteikteeſ. Tãkãht tohp arridſãn wiſſi
parrãdneeki ta peeminnetã nelaiſa Vordeliuſ uſãizi-
nãti, pee dubbultãſ ſtrãhpẽſ ſawũſ parrãduſ tal
peeminnetã terminã ſcheit uſdoht. To buhſ wehrã
likt! Kuldigãſ aprinka teeſã, tai 15tã November
1844. 2

(E. S.)
(Nr. 1708.)

Meiraſohgiſ von Behr.
E. Gũnther, Sekretẽhrſ.

No Krohna Vuremuſiſchãſ pagãſta teeſãſ tohp wiſſi
tee, kam kahdãſ taiſnãſ praſſiſchanaſ buhtu pee ta
nelaiſa Pleppẽmuſiſchãſ ſãimneeka Strãklu Meijera,
por kurra mantu parrãdu dehl konkurſe ſpreeſta, uſ-
ãizinaſti, pee ſãudeſchanaſ ſawãſ teeſãſ libdſ 1otu

Zanvar 1845 pee schihs teefas peeteiktees un noliktâ terminâ sanablt. Aurenuiſchas pagasta teefa, tai 3rmâ Oktober 1844. 2

(L. S.) E. Blumberg, pagasta wezzakajs.
(Nr. 476.) D. J. Berg, pagasta teefas ſcrihveris.

No Leelas Eſeres pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam labdas taiſnas parradu praſſiſchanaſ buhtu pee ta libdſchinniga Syrantſchumuiſchas ſaimneeka Virts-garru wezza Anta Hertel, uſaizinati, wiſewehlak libdſ 30tu Dezember ſ. g. pee ſchihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaufihſ. To buhſ wehrâ likt! Leelas Eſeres pagasta teefa, tai 18iâ Nowember 1844. 2

(L. S.) J. Stenhard, pagasta wezzakajs.
(Nr. 458.) N. J. Witte, pagasta teefas ſcrihveris.

Wiſſi tee, kam labdas taiſnas parradu praſſiſchanaſ buhtu pee ta libdſchinniga Ugahleſ baſnuizlunga ſaimneeka Ulbrikt Weeſmann no Leib-mahjahm, kaſ inventariuma-truhtuma un magasihues-parradu dehl ſawaſ mahjas ilgaki ne ſpohj turreht, tohp zaur ſcho uſaizinati, wiſewehlak libdſ 3ſchu Zanvar 1845 pee ſchihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaufihſ. To buhſ wehrâ likt! Ugahleſ pagasta teefa, tai 4tâ Nowember 1844. 2

Mattihs Rumkahn, pagasta wezzakajs.
E. Freyberg, pagasta teefas ſcrihveris.

Wiſſi tee, kam labdas taiſnas parradu praſſiſchanaſ pee ta ſcheit peederriga ſaimneeka Padezza Fanne Gottlub buhtu, par kurra mantu parrada dehl, konkurſe ſpreckta, tohp uſaizinati libdſ 16tu Dezember ſ. g. pee ſchihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlak neweenu wairs ne klaufihſ. Janauzes pagasta teefa, tai 4tâ Nowember 1844. 1

††† Bertulait Jahne Schulz, pagasta wezz.
A. G. Hammer, pagasta teefas ſcrihveris.

Zittaſ fluddinaſchanaſ.

Dſimtaſ Behrſmuiſchaſ muiſchaſ waldſchanaſ zaur ſcho ſinnamu darra: teem, kaſ Behrſmuiſchaſ tirgû ſiſpruſ dſebreenuſ grihb pahrhoht, takſ wajja-dſigaſ Akziſeſ-ſihmeſ wiſewehlak libdſ 20tu Dezember katra gaddâ dſimtaſ Behrſmuiſchâ buhſ nemt. 2

Tai naſti no 18ta uſ 19tu Oktober 1844 irr no tahm Leiſchu mahjahm Eiſchimont, ne tahlu no Leelas Eſeres, gaiſchi bruhna fehwe, 3 libdſ 4 gadduſ wezza, no widdeja leeluma, ar mellahm krehpehm un mellu aſti un 26 rubl. ſudr. wehrt, no gannibahm ſagta. Kaſ par to kehwi peemnnetu mahju ſaimneekam jeb Leelas Eſeres muiſchâ taiſnu ſinnu warr doht, dabbuhſ peenahlamu pateizibaſ naudu. 1

Naudaſ, labbibas un prezzu tirguſ uſ plazzi. Rihgâ, tanni 27tâ Nowember 1844.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jaunſ dahlderis gelbeja	I	33	I pohde kannepu tappe maſſahts ar	I	—
I puhſ rudſu tappe maſſahts ar	I	40	I — linnu labbakaſ ſurtes — —	I	80
I — kweeſchu — —	2	15	I — — ſittakaſ ſurtes — —	I	60
I — meeſchu — —	I	5	I — tabaka — —	—	65
I — meeſchu: putrainu — —	I	60	I — dſelfeſ — —	—	75
I — auſu — —	—	70	I — ſweeſta — —	2	75
I — kweeſchu = miltu — —	3	—	I muzza ſiltu, preeſchu muzza — —	6	25
I — bibdeletu rudſu = miltu — —	I	80	I — — wihtſchnu muzza — —	6	50
I — rupju rudſu = miltu — —	I	45	I — ſarkanaſ ſahlſ — —	7	—
I — ſirnu — —	I	60	I — rupjaſ leddainaſ ſahlſ — —	6	—
I — linnu = ſehlſ — —	3	25	I — rupjaſ baltas ſahlſ — —	4	20
I — kannepu = ſehlſ — —	I	50	I — ſmaltaſ ſahlſ — —	3	80
I — kimmeu — —	5	—			

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallaſ gubernementu augſtaſ waldſchanaſ puffed: Waldſchanaſ-rathſ A. Weitler.
No. 423.